

Cultuurprofielplan Montessori Lyceum Groningen

Voorwoord

Voor je ligt het cultuurprofielplan van onze school: het Montessori Lyceum Groningen.

Vanaf 2007 zijn we als onderdeel van het Zernike College cultuurprofielschool, hier zijn we trots op. De school heeft de laatste jaren een verandering doorgemaakt. Het Zernike College bestaat niet meer en is verder gegaan in drie scholen: te weten het Harens Lyceum, het Montessori Lyceum Groningen¹ en het Montessori Vaklyceum.

In het schooljaar 2016 - 2018 is het hele gebouw verbouwd, met een nieuwe vleugel en aan de binnenkant is het gebouw gestript. Hierdoor zijn wij per september 2018 weer gestart met een compleet leeg en van binnen wit gebouw. Een mooie bijkomstigheid is dat de muren van de binnenplaats nu de binnenmuren van het atrium zijn geworden.

Nu we op een eigen gebouw ons Montessorionderwijs voor havo en vwo leerlingen nog meer vorm kunnen geven, is het tijd om ons eigen cultuurprofielplan te schrijven.

Het cultuurprofielplan is geschreven in de tijd van corona. De invloed hiervan op ons onderwijs hebben we goed gevoeld. We hebben vooral het contact en interactie met de leerlingen gemist. Gelukkig gaan we nu allemaal naar school en kunnen we weer onze kunst- en cultuuractiviteiten doen.

Zo zijn we dit schooljaar naar twee voorstellingen geweest met de kua examenklassen, is de kunstbende met een act bij ons op school gekomen, is de rubriek 'mijn passie' in de nieuwsbrief gestart, heeft het mlg-gg de school omgetoverd in een halloween feest, en zo veel meer.

In dit cultuurprofielplan lees je wat onze visie en missie is voor cultuureducatie, hoe we dit ingebed hebben in ons Montessori onderwijs en wat onze plannen voor de toekomst zijn.

We willen iedereen die met dit cultuurprofielplan heeft meegedacht en ons heeft geholpen bedanken voor zijn of haar inspiratie en inzet.

Hartelijke groet,

Anne IJedema, docent drama en kunst en cultuurstroom

Bas Blanken, teamleider bovenbouw

Arno Moeijes, rector MLG

Jayanne Reddy en Ingeborg Abrahamse, cultuurcoördinatoren MLG

¹ In dit cultuurprofielplan wordt het Montessori Lyceum Groningen weergegeven als het MLG

Inhoudsopgave:

Voorwoord	1
Missie en visie op cultuureducatie op het Montessori Lyceum Groningen.	4
Kunst- en cultuuronderwijs op het Montessori Lyceum Groningen	6
Schoolplan en Cultuurprofielplan	6
Cultuurprofielschool	8
Kunsvakken op het MLG	8
Niet kunsvakken en hun kunst en cultuur inhoud	8
Ateliers in jaar 1 en 2	9
Talentontwikkeling	11
DaMu & Jong Talent Muziek	11
Academie Minerva	11
Voorbeelden en weetjes van en over kunst en cultuur in de school	13
Deelname aan schooloverstijgende onderwijsactiviteiten	14
Voorwaarden	16
Externe communicatie	16
Interne communicatie	17
Kunsvak secties	17
Draagvlak	17
Organisatie structuur	18
Cultuurcoördinatoren	18
Vaklokalen op het MLG	20
Financiën	20
Evaluatie, ontwikkeling en kwaliteitsbewaking	20
Deskundigheidsbevordering	22
Ambities 2021 – 2025	23

kubv jaar 4: het onzichtbare zichtbaar

kubv havo 5 muurschildering Marek

Missie en visie op cultuureducatie op het Montessori Lyceum Groningen.

♥ VOOR CULTUUR

Het Montessori Lyceum Groningen (MLG) legt in het cultuurprofielplan vast wat de doelstellingen en inhoud zijn van het curriculum cultuureducatie. Het theoretisch kader dat is ontwikkeld in 'cultuur in de spiegel'², is een belangrijke inspiratiebron voor dit beleidsplan. Daarnaast hebben we gebruik gemaakt van bouwstenen voor het leergebied kunst en cultuur³ uit curriculum.nu en de doorlopende leerlijn kunst en cultuur po/vo van het Openbaar Onderwijs Groningen.

De missie van en visie op cultuureducatie zijn leidend voor dit beleidsplan van het MLG. De missie geeft aan waarvoor we staan en vormt het ijkpunt van cultuureducatie van het MLG. De visie gaat over de concrete uitwerking van de missie in het curriculum van cultuureducatie. Onze missie en visie zijn dynamisch en worden beïnvloed en gevoed door wat er in de school - door leerlingen, collega's, directie en ouders - en in de samenleving gebeurt. Binnen ons Montessorionderwijs hebben wij de opdracht om onze leerlingen zo goed mogelijk af te leveren naar hun plek in de maatschappij. Cultuureducatie neemt daar een belangrijke plek in. Het is onze missie om het culturele vermogen van onze leerlingen te verruimen, zodat ze openstaan voor het onbekende en leren welke plek ze willen innemen in de maatschappij.

Missie van cultuureducatie op het MLG

De missie van cultuureducatie van het MLG is gebaseerd op de drie principes/kernwaarden van het moderne Montessori Onderwijs:

1. Zelfstandigheid
2. Creativiteit
3. Maatschappelijke bewustwording

Deze drie kernwaarden lopen als een rode draad door het gehele Montessorionderwijs. Daarmee willen we drie functies van het onderwijs - kwalificatie, socialisatie, persoonsvorming - vorm en inhoud geven. Er moet een goed evenwicht zichtbaar zijn tussen deze drie onderwijsfuncties om kinderen te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling tot zelfstandige volwassenen die vaardig, waardig en aardig zijn, voor zichzelf en voor hun omgeving. Cultuur en cultuureducatie vormen een voortdurend proces. Het is alles wat mensen maken, denken en doen. Het is de manier waarop mensen met hun herinnering betekenis geven aan de omgeving. Het is de taak van ons als onderwijsgevendenden om de cultuur van de leerling, en die van de samenleving als geheel, goed in kaart te brengen, zodat leerlingen leren

² Prof. Barend van Heusden, RUG en SLO 2010

³ Herzien curriculum voor primair en secundair onderwijs, 2018/2019, curriculum.nu

begrijpen welke positie zij (kunnen) innemen. Voorwaarde is dat het curriculum cultuureducatie aansluit bij de belevingswereld van de leerling, (Cultuur als proces). Iets nieuws kan vooral begrepen worden in het licht van het reeds bekende. We zetten ons geheugen in om nieuwe, meer of minder afwijkende ervaringen te begrijpen en te plaatsen. Nieuwe kennis en ervaring biedt de basis voor het bewust worden van de eigen en de maatschappelijke positie en geeft ruimte voor het maken van keuzes en het opdoen van nieuwe ervaringen. Het maakt leerlingen tot zelfbewuste, maatschappelijk betrokken burgers.

Onze missie op cultuureducatie luidt daarom:

In cultuureducatie leren leerlingen hun cultureel zelfbewustzijn te ontwikkelen. Zij leren samen met andere leerlingen en docenten, om hun culturele vermogen te verruimen, met als doel zich bewust te zijn van hun eigen culturele en sociale positie, open te staan voor het onbekende en te leren nadenken over welke plek ze willen innemen in de maatschappij.

Visie op cultuureducatie.

Deze missie wordt uitgewerkt in de visie op cultuureducatie van het MLG gebaseerd op de zes karakteristieken van het Montessori-onderwijs.

De kunstvakken op het MLG hebben, net als de andere vakken, een cognitieve waarde en bieden daarnaast een belangrijke bijdrage aan een groter vormend geheel: het cultureel zelfbewustzijn.

Vanuit dit cultureel zelfbewustzijn reflecteren leerlingen op hun eigen en andermans cultuur. Alle vakken, en dan met name de cultuurvakken (zoals de ateliers, kunstvakken, talen, geschiedenis en maatschappijwetenschappen, studium generale, burgerschap en internationalisering) dragen gezamenlijk bij aan de ontwikkeling van het cultureel zelfbewustzijn van onze leerlingen. Cultureel zelfbewustzijn borgen we ook buiten de vakken, door bijvoorbeeld een GSA-commissie, leerlingenparlement en de debatclub.

Zo bieden we elke leerling een basis van cultuur aan om een wereldburger te worden en zich bewust te worden van wie hij, zij, hen is en in welke omgeving hij, zij, hen leeft. Zo leren leerlingen zich te uiten, oplossingsgericht te denken, verdraagzaam te zijn en creatief en innovatief te denken. Deze basis is daarmee een onlosmakelijk onderdeel van algemene vorming zoals we die voorstaan. Daarnaast kan elke leerling zelf keuzes maken om zich verder te specialiseren in cultuur. Het oprekken van het culturele vermogen is niet alleen een denkproces. Binnen cultuur leren leerlingen door te doen en te beleven. Leren doe je volgens onze Montessoriaanse visie met je hoofd, je hart en je handen.

Ons Montessori kunst- en cultuuronderwijs wordt vormgegeven aan de hand van de drie Montessori principes en de 6 karakteristieken. Met dit pakket aan cultuur willen we leerlingen meer betekenis laten geven aan het leren, de leerinhoud op school én de wereld om hun heen.

Het MLG kiest ervoor om kunst en cultuur uitdagend aan te bieden. Elke leerling nemen we serieus op haar/zijn/hun eigen niveau. Hierbij is het trainen van het gebruik van het medium (het ambacht) van belang, leerlingen krijgen op deze manier de tools om hun kunstzinnige vermogen binnen en buiten de kunstvakken te ontwikkelen. Wij geloven dat een sterke doorlopende leerlijn binnen het trainen van het medium er voor zorgt dat leerlingen beter vorm kunnen geven aan hun cultureel zelfbewustzijn.

Aan leerlingen bieden we de mogelijkheid hun kunstzinnige vermogen verder uit te bouwen door nieuwe ontdekkingen en ervaringen op te doen in de bovenbouw met de kunst eindexamenvakken en binnen de kunstclub. Daarbij zoeken we gericht samenwerking met het hbo-kunstvakonderwijs en de noordelijke creatieve industrie.

Leerlingen leren hun cultureel zelfbewustzijn steeds verder te verbreden en te verdiepen, doordat ze zich vaktechnisch steeds verder ontwikkelen en de aangeleerde tools kunnen inzetten. Hoe sterker de vaardigheden (binnen en buiten de kunstvakken) ontwikkeld worden, des te beter ze vorm kunnen geven aan hun expressie, des te beter ze betekenis geven aan hun omgeving en hoe beter ze zich leren uiten in hun doen en laten.

Kunst- en cultuuronderwijs op het Montessori Lyceum Groningen

Schoolplan en Cultuurprofielplan

Het schoolplan 2021-2025 van het MLG is het overkoepelend plan waar we de komende vier jaar mee bezig gaan. Het cultuurprofielplan sluit aan op het schoolplan. De missie en visie van het cultuurprofielplan wordt gedeeld in het schoolplan.

In het [schoolplan](#) van de [school](#) zijn er twee belangrijke pijlers van het onderwijs die goed passen bij het cultuurprofiel: creativiteit (in de brede zin) én voorbereiding op de maatschappelijke rol. Deze passen goed bij het doel van ons kunst- en cultuuronderwijs, namelijk het vergroten van het cultureel bewustzijn.

Kunst en cultuur zijn onlosmakelijk verbonden met het MLG. We zijn al jaren een cultuurprofielschool, omdat kunst en cultuur in ons DNA zitten. Kunst en cultuur zijn onderdeel van onze onderwijsvisie, die de ontwikkeling van creativiteit hoog in het vaandel heeft.

Luna Stukken, oud leerling met haar door school gekocht schilderij: 'De Peach lady'

De (les)activiteiten die plaatsvinden in alle jaarlagen vormen een belangrijke vormende bijdrage aan de ontwikkeling van onze leerlingen.

Wij geven ons onderwijs vorm en inhoud op basis van de [zes Montessori karakteristieken](#). Leren in samenhang heeft veel raakvlakken met vakoverstijgend onderwijs. We maken in ons onderwijs ruimte voor leren in samenhang door vakoverstijgend onderwijs. Dit krijgt vorm bijvoorbeeld in de [ateliers](#) in de onderbouw, [kunst en cultuurstroom](#), [studium generale](#) en [praktische opdrachten](#) in de verschillende jaarlagen door de vakken heen.

Cultuurprofielschool

Het Montessori Lyceum Groningen is een cultuurprofielschool, hier zijn we trots op. Sinds 2007 is het MLG (voormalig Zernike College) lid van de VCPS.

Het predicaat cultuurprofielschool is als een jas die ons past. De visitaties, de cultuurkaravaan, het [regionetwerk](#) en de leernetwerken, zorgen ervoor dat we de kwaliteit van onze kunst- en cultuureducatie scherp houden. We nemen aan deze activiteiten veelal deel zodat we nieuwe ontwikkelingen de school binnenhalen, en inpassen in ons onderwijs. Het [manifest](#) van de Cultuurprofiel scholen is bekend bij ons en is te lezen in de bijlage.

Onze leerlingen ontwikkelen hun cultureel zelfbewustzijn door ons onderwijs.

Kunstvakken op het MLG

Op het MLG krijgen alle leerlingen de eerste twee leerjaren [drama](#), [muziek](#), [tekenen en handvaardigheid](#). In jaar drie maken de leerlingen een keuze uit twee van de vier [kunstvakken](#).

In de bovenbouw vanaf jaar vier krijgen alle leerlingen [ckv](#), dit is een schoolexamenvak. Voor havo is dit in jaar 4, twee uur per week. Voor vwo is dit 1 uur per week in vwo 4 en 5.

De leerlingen kunnen [kiezen](#) uit [kunst beeldend](#), [kunst drama](#), [kunst muziek](#). De kunstvakken hebben 2 uur les per week, in overleg met de secties kan dit een blokkur zijn. In het voorexamenjaar en eindexamenjaar krijgen de leerlingen 1 uur kunst algemeen.

Binnen het profiel cm is er een verplichting om voor één van de kunstvakken te kiezen, daarnaast kan een leerling in het vrije deel voor kunst beeldend kiezen.

Niet kunstvakken en hun kunst en cultuur inhoud

Cultuur is onderdeel van ons gehele onderwijs. Dit betekent dat alle vakken onderdelen van cultuur gebruiken, analyseren of verwerken in de les. In de MLG [cultuurwaaier](#) vind je een aantal voorbeelden van hoe dit is vormgegeven in deze lessen. Naast dat je kunt lezen wat er al gebeurt, hebben de vakken aangegeven wat ze nog zouden willen doen om ons (cultuur) onderwijs te verrijken. Dit schooljaar hebben we een [studiedag](#) gehouden waarbij dit: kunst en cultuur in de vakken nadrukkelijk aan bod kwam. De secties gaven aan dat er al veel werd gedaan aan kunst- en cultuuronderwijs, maar dat dit afgelopen jaar in verband met corona wat

naar de achtergrond was verdrongen. Gelukkig hebben de secties het plan, om in hun vakplan, kunst en cultuur een duidelijke plaats te geven.

Een voorbeeld is de praktische opdracht van [Engels](#) in jaar 3: War Poets: leerlingen lezen gedichten uit Wereldoorlog I. Naar aanleiding hiervan schrijven de leerlingen zelf een dagboek of een brief naar huis aan het thuisfront. Deze opdracht is gelinkt aan geschiedenis, waar Wereldoorlog I behandeld is.

Ateliers in jaar 1 en 2

Op het MLG hebben we [ateliers](#) in jaar 1 en 2: de leerlingen kiezen voor atelier, de kunst en cultuurstroom of voor de [sportstroom](#).

Bij de ateliers krijgen de leerlingen projecten waar de basis vakoverstijgend onderwijs is. Deze worden ingevuld door zelf ontworpen materiaal, de opdrachten van [Geo Future](#) hebben hier onder andere een plek.

Bij de kunst- en cultuurstroom gaan we uit van vakoverstijgend onderwijs in combinatie met Cultuur in de spiegel. De [lessen](#) zijn zo ontworpen dat leerlingen met kunst en cultuur in aanraking komen.

Bij de sportstroom krijgen de leerlingen les in verschillende sporten die normaliter niet in het LO programma aan bod komen.

Dichteres Renee Luth heeft vrijdag 26 november 2021 een workshop poëzie gegeven aan 2c en 2e, tijdens de lessen Nederlands.

Figuur 3 Presentatie kunst en cultuur stroom

Figuur 2: Halloween 2021

Figuur 1: Presentatie drama

Figuur 4: Naar het Globe theatre, Londen.

Talentontwikkeling

DaMu & Jong Talent Muziek

We zijn een DaMu school: samen met het Harens Lyceum hebben wij een DaMu certificaat. Het gaat bij ons op school om de muziek leerlingen: er zijn vijf leerlingen die een speciaal programma volgen op het Prins Claus Conservatorium. Deze leerlingen hebben voor een aantal vakken een vrijstelling zodat zij aan dit programma mee kunnen doen. Voor meer informatie verwijzen we naar de map: [activiteiten op het MLG](#): muziek. Aan het einde van het schooljaar 2021- 2022 zal het MLG geen DaMu school meer zijn, de reden is dat het Harens Lyceum zelfstandig als DaMu school wil functioneren en het MLG zelf te weinig DaMu leerlingen heeft. De ambitie is dat het [JTM](#) met het Prins Claus Conservatorium blijft samenwerken. Het JTM is ontstaan vanuit onze samenwerking met het Prins Claus Conservatorium. Alle muzikale vervolgopleidingen hanteren toelatingseisen in de vorm van audities. Afhankelijk van de opleiding en het niveau is het verstandig hier al jong mee te beginnen. Om alle leerlingen hiervoor kansen te bieden en niet alleen de leerlingen die zich hier al op jongere leeftijd van bewust zijn, is het JTM in het leven geroepen. Het JTM is onze muzikale kweekvijver waarin enthousiaste leerlingen en jong muzikaal talent samenkomen. JTM-leerlingen geven zelf aan wat ze willen leren en ze worden uitgedaagd om hun horizon te verbreden.

Academie Minerva

Onze leerlingen kunst beeldend hebben hun eindexamen tentoonstelling in Academie Minerva. De leerlingen bespreken samen met de studenten van de lerarenopleiding het werk en hangen het op. Vanuit het regionetwerk cultuurprofiel scholen noord is er contact gezocht met Academie Minerva. De wens is dat er voor de (getalenteerde) kunst beeldend leerlingen een programma komt om aan het werk te kunnen op Academie Minerva. Daar bestaat al de vooropleiding, die nu is ondergebracht bij "Bij Vrijdag" een culturele instelling in Groningen. Het idee bij de academie is om dit naar Academie Minerva te halen. Onze vraag of er mogelijkheden bestaan voor de (getalenteerde) kubv leerlingen op Academie Minerva viel in goede aarde, omdat er opnieuw naar de programmering van de vooropleiding wordt gekeken. Dit wordt verder vervolgd en zal worden opgenomen in onze ambities.

Voorbeelden en weetjes van en over kunst en cultuur in de school

De volgende vaste kunst- en cultuur onderdelen zijn er bij ons op school:

- In jaar 1 en 2 volgen alle leerlingen de vakken drama, handvaardigheid, muziek en tekenen.
- In jaar 1 en 2 kunnen leerlingen kiezen voor deelname aan de kunst en cultuurstroom, de sportstroom of de ateliers.
- In jaar 3 kiezen de leerlingen voor twee van de vier kunstvakken.
- In havo 4 en vwo 4, 5 krijgen alle leerlingen ckv.
- In havo 4 en vwo 4, 5 krijgen alle leerlingen Studium Generale waar kunst en cultuur één van de onderwerpen is.
- In de bovenbouw kunnen de leerlingen in en buiten het profiel kiezen voor kubv, kudr of kumu. In het profiel cm kiezen alle leerlingen voor één van de kunstvakken.
- Er zijn verschillende projecten binnen school waar kunst en cultuur een hoofdrol in speelt: zoals de [CultuurMarathon](#), Circus project (samenwerking van de sportstroom, kunst en cultuurstroom en de ateliers), internationalisering, [YouthopiaGO](#), Geo future.
- In de school wordt werk van leerlingen geëxposeerd, zowel in de gangen als in het 'Montiseum' en in de docentenkamer.
- Alle leerlingen en een groot deel van de docenten heeft een CJP pas, de cultuurcoördinator beheert het budget om de [activiteiten](#) te organiseren.
- Er is een vrijwillige [ouderbijdrage](#) voor de kunst en cultuurstroom, de sportstroom, CultuurMarathon en voor de kunstvakken onderbouw en bovenbouw.
- Er zijn [sectiebudgetten](#) waar materiaal en gereedschappen voor de secties uit worden betaald.
- De vaklokalen voor kunst zijn goed ingericht voor de verschillende kunstvakken.
- Regelmatig komen er externe workshopdocenten op school om het programma van de kunstvakken en de niet kunstvakken extra te versterken.
- Voor tekenen, handvaardigheid, kubv, kunst en cultuurstroom hebben de leerlingen een dummie: hierin worden hun schetsen en reflectie van hun werk tijdens de vaklessen verzameld. Wij kiezen heel duidelijk voor een 'analoog' kunstportfolio, zodat het zichtbaar in de hand aanwezig is. Bij ckv krijgen alle leerlingen een A4 schrift om daarin hun kunstportfolio vast te leggen. De mogelijkheid bestaat om dit digitaal vast te leggen, maar onze ervaring is dat de 98% van de leerlingen kiest voor het 'analoge kunst portfolio'.
- Schoolbrede [debatclub](#) op de vrijdagmiddag.
- Met de kerst wordt een programma gemaakt voor en door leerlingen.
- We doen om het jaar mee aan Havenwerk in Deventer en het andere jaar gaan we naar Londen waar er een programma is rondom Shakespeare en The Globe theatre.

- [Broodje M](#): is broodje drama of broodje muziek. Regelmatig worden er presentaties van leerlingen in de pauzes georganiseerd.
- We hebben op school een [leerlingenparlement](#) die komen om de twee weken samen.
- [MLG-gg](#): MLG geheim genootschap. Het mlg-gg is in leven geroepen om de school meer tot een beleving te maken. De MLG-gg groep zorgt ervoor dat er verschillende feestdagen worden gevierd bij ons op school. [Met halloween](#) komen leerlingen en docenten verkleed op school en is de school versierd. We vieren Kerst, Pasen, Sinterklaas, [GSA-commissie](#): Paarse Vrijdag, Valentijn en 1 april.

Foto's muziek jaar 1 en 2

Deelname aan schooloverstijgende onderwijsactiviteiten

Het MLG doet mee aan een aantal schooloverstijgende onderwijsactiviteiten, deze worden hieronder beschreven.

Met ingang van het schooljaar 2018 - 2019 is Openbaar Onderwijs Groningen gestart met de ontwikkeling [Doorlopende Leerlijn⁴ Kunst en Cultuur PO naar VO⁵](#). De projectleiders zijn Hanneke Venema en Rosanne Bakker. Met 13 po en 7 vo scholen uit de gemeente Groningen doen we hieraan mee. Doel van de leerlijn is het gezamenlijk denken over cultuuronderwijs meer op elkaar af te stemmen. De leerlijn helpt je het kunst- en cultuuronderwijs op je school gericht vorm te geven. Tevens is het een reflectiemodel om met meer inzicht aanpassingen, verbeteringen, verschuivingen en/of vernieuwingen door te voeren. De leerlijn gaat uit van de theorie van 'Cultuur in de Spiegel' en de landelijke kaders zoals Curriculum.nu. Dit schooljaar 2021 - 2022 is het vierde jaar van dit project. Het eerste jaar was vooral verkennend. In het tweede jaar hebben we ons vakwerkplan aangepast en de [Beeldende Taart](#) is in dat jaar ontwikkeld. We gebruiken het als ontwikkelingsmodel voor onze lessen en als reflectiemodel voor ons onderwijs. De leerlingen gebruiken het als reflectiemodel voor de opdrachten. In het derde jaar zijn we begonnen om onze opdrachten van de onderbouw aan te passen, hebben we deelgenomen aan het onderzoek van de Rijks Universiteit Groningen over cultureel bewustzijn en de PR groep van de DLL mee helpen vormgeven. Het vierde jaar, dit schooljaar, is een lessenserie ontwikkeld om de theorie van de DLL te verduidelijken. Het is een lessenserie die we in samenwerking met het Staatsbosbeheer ontwikkelen met als werktitel 'Ode aan het landschap'. Leerlingen kregen [de opdracht](#): "Verbeeld hoe de toekomst van jouw favoriete plek in de natuur eruit ziet".

Bij de schooloverstijgende onderwijsactiviteit [Curious hands](#), doen we mee aan het onderzoek van Imka Buurke, van Academie Minerva. Zij doet haar PHD over maak-onderwijs. Met in totaal vier vo scholen die allen een E-lab hebben worden er richtlijnen ontwikkeld voor vakoverstijgend onderwijs.

[YouthopiaGO!](#) is de opvolger van de twee Erasmus+ projecten die al eerder zijn uitgevoerd op onze school. We noemen dit project in ons cultuurprofielplan omdat het project meerwaarde heeft om het cultureel zelfbewustzijn van de leerlingen te vergroten. Het eerste project van Youthopia GO! ging over het verleden van Europa. Het tweede project ging over het ontwikkelen van een blauwdruk voor een ideale Youtopian stad die in Strasbourg werd gepresenteerd aan het Europese parlement. Bij YouthopiaGO! is het doel om kritische Europese burgers te ontwikkelen. De leerlingen bedenken echte oplossingen voor problemen in de maatschappij van Europa en de wereld, op gebied van onderwijs, vluchtelingen, sociale inclusiviteit, etcetera. Deze projecten worden uitgevoerd met scholen uit Europese landen als Frankrijk, Spanje, Turkije en Italië.

⁴ Verder DLL genoemd

⁵ <https://www.conferentie-fcp.nl/programmaonderdelen/sessie/d9bb5846/>

[Geo Future School](#) is een nieuwe stroom in het voortgezet onderwijs. Een stroom die je stimuleert om na te denken over de toekomst door middel van uitdagende vakoverstijgende opdrachten. Geo Future onderwijs is onderzoekend leren waar je niet alleen in, maar ook buiten het klaslokaal leert. Het MLG is één van de vier Geo Future scholen in Nederland.

De beeldende taart van de vakken tekenen en handvaardigheid.

Voorwaarden

Externe communicatie

Het culturele netwerk van het MLG is groot, we werken veel en veelvuldig samen met diverse culturele instanties. We zoeken naar inbedding van hun aanbod in ons onderwijs. We gaan dus niet voor 'de leuke activiteit' maar we willen borging. Onze ambitie is om activiteiten die binnen en buiten ons onderwijsaanbod zitten met het

PDCA model te beschrijven en zodoende een vaste basis binnen ons onderwijs te geven.

We houden ons op de hoogte van het aanbod van de instellingen zodat we ons schoolaanbod kunnen vernieuwen en verbeteren.

We staan open voor nieuwe verbindingen, werken graag samen met de culturele instellingen om hun aanbod te verbeteren en te vernieuwen. Een voorbeeld is het programma van het Forum: the wave.

Zie verder voor dit onderdeel de [zelfevaluatie](#), de [samenwerkingspartners](#) van het MLG én naar de activiteiten waaier, waarin een aantal projecten is beschreven.

Interne communicatie

Via nieuwsbrieven wordt het personeel geïnformeerd over de culturele activiteiten op school. De ouders/verzorgers krijgen via nieuwsbrieven of via mail hierover informatie. Op de schoolwebsite, maar vooral via het instagram account van de school worden de activiteiten op kunst en cultuurgebied van de school gedeeld.

Bij binnenkomst en als je door de school loopt kan je veel werk van leerlingen zien in de gangen, zowel vanuit de kunstvakken als vanuit andere vakken. In het atrium hebben we een wand ingericht die MONTISEUM heet: dit is dé plek voor kortere exposities van werk van leerlingen uit de beeldende vakken. In de docentenkamer is er een plek ingericht voor werk van leerlingen.

Tijdens het Broodje M georganiseerd door muziek of door drama worden de leerlingen tijdens grote pauzes op regelmatig getrakteerd op muziek of drama optredens.

In de nieuwsbrief van het MLG hebben de cultuurcoördinatoren een nieuwe rubriek in het leven geroepen: '[Mijn passie](#)'. Deze is bedoeld om de collega's te leren kennen en hun culturele en of kunstzinnige activiteiten naast school in beeld te brengen.

Kunstvak secties

De sectie kunstvakken bestaat uit de verschillende disciplines met elk hun eigen vergaderingen. We zoeken elkaar op om elkaar te steunen in goed kunst- en cultuuronderwijs. De verbinding in onze vakken is bijvoorbeeld te vinden in de [PTA's](#), in de deelname aan de kunst en cultuurstroom. Binnen de kunstvakken zijn we bezig om vanuit ons vakwerkplan de doorlopende leerlijn te verbeteren. Onze Montessori karakteristieken en Cultuur in de spiegel⁶ vormen hierbij de uitgangspunten.

Onze ambitie is om meer overlap te vinden in de verschillende vakwerkplannen en de PTA's. Met Openbaar Onderwijs Groningen werken wij aan de doorlopende leerlijn kunst en cultuur.

Draagvlak

Het management ondersteunt het cultuurprofiel door uren en budget vrij te maken voor de verschillende coördinatoren. Cultuur valt onder de teamleider Bas Blanken,

⁶ Prof. Barend van Heusden, RUG en SLO 2010

hij heeft regelmatig gesprekken met de coördinatoren over afstemming en inhoud van het cultuurprofiel. De gesprekken over kunst en cultuur worden ook besproken met de rector.

Bij de sollicitaties van nieuwe collega's komt de visie en missie van de school ter sprake. Docenten (moeten) weten dat ze kiezen voor een cultuurprofielschool. We verwachten van vakdocenten dat zij de pijlers van het Montessori onderwijs ondersteunen en erkennen, waarvan 'creativiteit, in brede zin' er één is.

Organisatie structuur

De kunstvakken vallen onder de teamleider Bas Blanken. Hij overlegt met de kunstsecties over het vak en het sectie jaarplan. De sectiehoofden van de kunstvakken overleggen samen met de andere sectiehoofden in het gezamenlijke sectiehoofden overleg (dit is 1 keer per 6 weken).

Elke sectie heeft een sectiehoofd. Voor muziek is dit Mark Verkuil, voor drama is dit Anne IJedema en voor beeldend (tekenen, handvaardigheid, ckv, kua en kubv) is dit Ingeborg Abrahamse (a.i. ivm zwangerschapsverlof Anouk Linthorst).

De [cultuurcoördinatoren](#) zijn Jayanne Reddy en Ingeborg Abrahamse.

De kunst en cultuurstroom wordt gecoördineerd door Anne IJedema.

Het contact met het Prins Claus Conservatorium voor het JTM is in handen van Mark Verkuil.

Curious hands en de Doorlopende Leerlijn voor kunst en cultuur wordt gecoördineerd door Ingeborg Abrahamse.

Cultuurcoördinatoren

[De cultuurcoördinatoren](#) van het MLG werken samen met de teamleider aan hun beleid over het kunst en cultuurprogramma van de school. Ze hebben een verdeling gemaakt voor de onderbouw en de bovenbouw en de financiën. Samen zijn ze verantwoordelijk voor het programma van ckv.

De cultuurcoördinatoren zorgen ervoor dat de kunst secties op de hoogte zijn van de programmering van culturele instellingen. Zoals bijvoorbeeld 'Move it' en het Jonge harten festival.

Foto's muziek jaar 4 en 5

Anne IJedema: *“De twee cultuurcoördinatoren zorgen er samen voor dat de culturele missie en visie op het MLG wordt uitgedragen en ontwikkeld. Samen zorgen zij ervoor dat kunst en cultuur in de school aanwezig is en kan groeien. Zij ontwikkelen en delen de visie met collega's binnen en buiten de school en onderhouden contacten met ons speelveld op cultureel en kennisgebied. Ingeborg en Jayanne onderzoeken actief welke instellingen of kennis ons onderwijs kan verrijken. Dit maakt dat het MLG altijd op de hoogte is van mooie/inspirerende/interessante ontwikkelingen binnen ons speelveld. Jayanne en Ingeborg zijn onmisbaar in onze cultuureducatie en hebben een voortrekkersrol. Ze zijn constant bezig met visie en hoe deze tot ontwikkeling komt in de verschillende kunstvakken. Daarnaast zijn zij de motoren van onze cultuurvisie, want zij brengen cultuur niet alleen in de kunstvakken maar (door een gedeelde visie op cultuur) in ons gehele onderwijs. Zij zijn gevoelig en oplettend voor veranderingen die ons onderwijs treffen en kunnen daarop adequaat en doelgericht reageren.”*

Vaklokalen op het MLG

Op het MLG hebben we vaklokalen voor drama, beeldend en muziek. Één van de lokalen beeldend wordt gedeeld met techniek, dit is lokaal 12. [Lokaal 13 is ons E-Lab](#). De lokalen zijn goed ingericht voor de vakken. We zijn constant bezig om te kijken of de lokalen nog wel voldoen. Voor beeldend is er dit schooljaar een slag geslagen om in de lokalen 12 en 19 meer rust en eenheid uit te laten stralen. Dit blijft een aandachtspunt omdat we als sectie hier met vijf docenten lesgeven.

Financiën

Er is per sectie een [sectiebudget](#) afgesproken.

De secties kunnen zelfstandig hun materialen kopen, indien er grote aankopen zijn, dan is er overleg met de teamleiding.

Evaluatie, ontwikkeling en kwaliteitsbewaking

De evaluatie het kunst- en cultuurbeleid op het MLG staat beschreven in het zelfevaluatie instrument.

Met het management, de teamleider voor kunst en cultuur en de directeur, wordt stelselmatig overleg gepleegd over het vakwerkplan, cultuurprofilering, planning en de taken van de cultuurcoördinatoren.

Met de docenten hebben we regelmatig, minimaal één keer per jaar, overleg over de kunst- en cultuur inhoud van hun vakken. Dit gebeurt op een [studiemiddag](#) en in overleg tussen de bedrijven door.

Met de kunstvakdocenten bespreken we het programma en beleid tijdens de vaksectie vergaderingen.

Met de leerlingen wordt er gereflecteerd: bij ckv elk halfjaar, bij kubv na elke opdracht, en bij handvaardigheid en tekenen na elke opdracht met behulp van de beeldende taart.

Ouders vragen we bijna niet, maar zij reageren wel vaak via mentoren, of via het oudercafé of rechtstreeks bijvoorbeeld na de CultuurMarathon.

Met de samenwerkingspartners is er altijd wel een overleg voor en na de activiteit. Om zodoende de activiteit te verbeteren.

Binnen de kunst en cultuurvakken evalueren we op diverse manieren, dit doen we zodat we elk schooljaar een goed aanbod kunnen creëren.

- Na elke opdracht bij de kunstvakken beeldend is er een [schriftelijke](#) of mondelinge evaluatie. In de onderbouw gebeurt de schriftelijke evaluatie door middel van de beeldende taart en de mondelinge evaluatie door middel van een klassengesprek.
- Bij ckv schrijven de leerlingen elk half jaar een [reflectie brief](#), de eerste als toets en de tweede voor hun kunstportfolio.
- Na de CultuurMarathon zullen we dit schooljaar weer een enquête uit laten gaan, zodat we weten hoe leerlingen de CultuurMarathon ervaren en wat er verbeterd kan worden. Tot nu toe werd de CultuurMarathon in de mentorlessen geëvalueerd en deze evaluatie werd dan meegenomen in de volgende CultuurMarathon. We geven de docenten die bij verschillende workshops aanwezig zijn een formulier om de workshops te evalueren.
- Bij drama worden lesblokken na en gedurende de periode geëvalueerd. De dramadocenten delen hun bevindingen en stippelen samen een plan uit voor de toekomst. Door de recent nieuwe vormgeving van de sectie en corona is de sectie op dit moment vooral bezig met de vormgeving van de vakinhoudelijke en sociaal emotionele doelen binnen de dramalessen. We bespreken waar we in de verschillende blokken met het niveau naartoe willen en maken samen de beoordelingscriteria.

Wij hebben als evaluatiepunt standaard de doorstroom naar de bovenbouw op het programma staan. We bespreken welke onderdelen goed vallen bij leerlingen en welke hen goed ondersteunen in hun ontwikkeling en interesse.

Onze plannen beschrijven wij in ons [vakwerkplan](#).

Onze vaklessen zijn gebaseerd op het systematisch werken aan de verbetering van spel en sociale vaardigheden. We hebben een duidelijk vakwerkplan met een goede doorlopende leerlijn. De leerlingen krijgen in de les feedback en leren door betekenis te geven aan elkaars en eigen werk. Een toets is daarmee niet een eindpunt maar vormt meer een tussentijds checkpunt.

In de bovenbouw is reflecteren opgenomen in het programma, daar maken de leerlingen reflecties in de vorm van recensies, vlogs, mondelinge en schriftelijke reflecties. In de toekomst willen we onderzoeken hoe reflecteren op je ontwikkeling een groter onderdeel kan zijn van ons lesprogramma door middel van bijvoorbeeld een volgboekje waarin leerlingen korte

reflectieopdrachten doen.

- Na elk cultureel bezoek maken de leerlingen een verslag en een onderdeel hiervan is de reflectie, dit wordt in een klassengesprek na de activiteit besproken.

Bij kunst algemeen scoren de leerlingen vrij laag op het [eindexamen kua](#). In vorige jaren was het verschil ten opzichte van het SE en CE 0,8/ 0,9. Dit jaar ligt het verschil met het landelijke gemiddelde rond de 2 punten. Deels valt dit misschien te wijten aan het corona jaar en omdat er een duim gelegd mocht worden op één eindexamenvak. Op onze school zijn er veel kunstvak leerlingen die goed zijn met hun praktijkvak. Dit schooljaar gaan we bij kunst algemeen meer aandacht schenken aan het determineren van de vragen en gaan we gebruik maken van de [VAS structuur](#).

Binnen de vaksectie hebben we een beeldende kunst taart ontwikkeld. Afgelopen jaar hebben we dit verder ontwikkeld bij de opdrachten. Dit schooljaar hebben we nieuwe collega's en komt de beeldende taart (als ontwikkelinstrument en als reflectie instrument voor de leerlingen) ter sprake en zorgen we voor borging. Dit gebeurt in het kader van de Doorlopende Leerlijn kunst en cultuur.

Op activiteiten die we ontwikkelen of afnemen van externen reflecteren we altijd, we koppelen dit terug naar de externen. Soms leidt dit tot verandering van de workshop of dat we het besluit nemen het programma niet meer af te nemen. De pilot van het Forum waar we aan mee hebben gedaan wordt bijvoorbeeld nu anders aangeboden. We hebben bijvoorbeeld een samenwerking met een workshopdocent haka gestopt vanwege opmerkingen van leerlingen over het specifiek aanspreken van de gender van de leerlingen.

We kijken zeer goed naar de organisatie en de logistieke uitvoering van het kunst en cultuuronderwijs, indien nodig veranderen we dit. Een voorbeeld hiervan is de positionering van de CultuurMarathon: deze is nu in een breder verband van de [BIC](#) week geplaatst. BIC houdt in: [Burgerschap](#), [internationalisering](#)) en CultuurMarathon.

Deskundigheidsbevordering

Op het MLG is deskundigheidsbevordering een belangrijk item. Binnen het vak drama heeft Anne IJedema een scholing gevolgd bij Internationaal Theater Amsterdam. In deze nascholing leer je hoe je de door ITA ontwikkelde toolkit kunt gebruiken in je onderwijs. In deze toolkit leren leerlingen binnen een variatie van opdrachten hoe een toneelstuk in de wereld van ITA tot stand komt. In deze wereld hebben de leerlingen inspraak in het proces en wordt er aanspraak gedaan op het kunstenaarschap van de docent en de leerling. Charlotte en Anne willen samen meer leren over COcreatie deze kennis is te halen bij de Noorderlingen.

Ingeborg Abrahamse heeft deelgenomen aan het leernetwerk van de cultuurprofiel scholen: [kunst, technologie en maatschappij](#). Jayanne Reddy en Ingeborg hebben deelgenomen aan het leernetwerk formatief toetsen. Ingeborg heeft

hiervoor samen met een teamleider en drie leerlingen deelgenomen aan de Toronto reis in 2018.

We hebben als school voor de kunstvakken deelgenomen aan curriculum.nu.

Anouk Linthorst (tekenen) doet mee aan het project Curious hands, samen met Ingeborg en docent techniek Frans Oosterveld. Deze groep is dit schooljaar (2021 - 2022) uitgebreid met docenten van wiskunde en M&M.

Ingeborg en de sectie tekenen en handvaardigheid onderbouw doen mee aan de Doorlopende Leerlijn kunst en cultuur. Voor deze vakken hebben we een doorlopende leerlijn verder ontwikkeld dit is verbeeld in de 'Beeldende Taart'. Dit is een instrument voor reflectie en ontwikkeling van de lessen. Verder worden de lessen gedetermineerd via het onderzoek van Thijsje van Dorsten die met de DLL verbonden is. Vorig schooljaar heeft Anouk Linthorst hieraan mee gedaan, dit schooljaar (2021 - 2022) gaan hier een aantal kunstdocenten aan mee doen. Het resultaat van de 'determinering' van de tekenlessen van Anouk vind je hier: [rapport OOG - Anouk](#).

Ambities 2021 – 2025

We willen:

- De Doorlopende leerlijn onderbouw-bovenbouw beeldend meer uitschrijven. In elke opdracht komt de beeldende-taart te staan en welke beeldaspecten aan bod komen.
- De kunstvakken in de bovenbouw hebben de ambitie uitgesproken om meer met elkaar in verbinding te zijn, bijvoorbeeld via de onderwerpen die bij kunst algemeen aan bod komen. Zoals bijvoorbeeld: het theater van Brecht, de hofcultuur in muziek, theater en beeldende kunst.
- Ritt of obit voor de toetsvragen kua op de rit zetten.
- Verbetering van de kua eindexamen cijfers. Dit door leerlingen meer te laten oefenen met de Vraag Antwoord Structuur en het determineren van de vragen bij toetsen en examens. Dit alles in het kader van '[hoe beantwoord je een kunst examenvraag](#)'.
- Aan de binnen- en buitenkant van de school uitstralen dat we een cultuurprofielschool zijn. Bijvoorbeeld door het Montiseum open te stellen voor ouders en externen, de bankjes op het schoolplein kleur en vorm geven door mozaiek. door een kunstwerk in de school plaatsen naar aanleiding van Maria Montessori.
- Samenwerking met het Prins Claus Conservatorium voor het verder uitbouwen van de mogelijkheden voor de getalenteerde muzikaleerlingen van het MLG.
- Samenwerking met andere vo scholen en Academie Minerva voor het creëren van mogelijkheden voor de (getalenteerde) kunst beeldend leerlingen.
- Kunstclub verder ontwikkelen voor leerlingen en collega's. Het idee is dat er een maandelijkse kunstclub komt waar leerlingen en docenten zich voor kunnen

opgeven. Er zullen workshops worden aangeboden vanuit alle beeldende kunstvormen. Het doel is een uitbreiding/ verdieping van het schoolaanbod.

- Een up to date maken van de waaier van kunst- en cultuuractiviteiten die plaatsvinden in de school, waarbij we uitgaan van de Montessori karakteristieken hoofd, hart en handen.
- [Montifest](#) = een plek om kunst en cultuur te tonen en te beleven. Dit is een samenwerking van de sportstroom met de kunst en cultuurstroom en de ateliers. Al 2 jaar staat het op de planning en nu hopen we het ondanks corona echt te realiseren.
- Oprichten van een [theatermaken project](#) in samenwerking met een oud-leerling.
- Oprichten van een Noord Nederlands Theaterfestival. Dit festival moet een uitwisseling vormen en tonen welk talent er in Noord Nederland rondloopt. Op dit festival worden producties van verschillende scholen en instellingen aan elkaar getoond en kunnen leerlingen en docenten workshops volgen. Een broedplaats voor talent. De eerste stappen zijn hierin al gezet, er is animo bij docenten, leerlingen en de instellingen.
- PDCA opzetten voor alle activiteiten in de school op kunst- en cultuurgebied zodat er borging plaatsvindt.